

Psykolog

Klager

Oslo, 26.02.2019
FER-sak: 27/18K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 04.09.18 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 25.02.19.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer. Det ble fattet følgende vedtak:

5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

BAKGRUNN FOR KLAGEN

Klagen går på en sakkyndig utredning som innklagede psykolog utførte i en foreldretvistsak på oppdrag for tingretten. Klager er part i saken og far til barnet som tvisten omhandlet.

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

SAKSGANG:

- 04.09.18 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem
- 26.11.18 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
- 27.11.18 Innklaget psykolog ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i ”Ethiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP).
- 10.12.18 FER mottok redegjørelse fra psykologen.
- 04.01.19 Redegjørelsen ble sent til klager med anmodning om innen to uker å kommentere psykologens redegjørelse.
- 04.01.19 FER mottok kommentar fra klager.
- 12.02.19 FER mottok sluttkommentar fra psykologen.
- 12.02.19 Psykologens sluttkommentarer ble sendt til klager til orientering.
- 25.02.19 FER sluttbehandlet saken.

BAKGRUNN FOR KLAGEN

Av klagebrevet framgår det at klager hadde valgt å ikke la seg representere av advokat (selvprosederende), og at han ikke fikk tilgang til psykologens rapport fra sakkyndig utredning forut for at han måtte sende sluttinnlegg til retten før rettsforhandlingene. Han fikk dermed ikke anledning til å kommentere den sakkyndiges arbeid i sin skriftlige redegjørelse til retten.

Slik FER oppfattet klagen mente han at psykologen hadde bestemt seg for utfallet av saken før rapporten ble skrevet, og at rapporten ble bygd opp slik at den støttet opp under psykologens oppfatning. Klager mente rapporten var preget av en lang rekke faktafeil og at flere opplysninger hadde fått en tendensiøs vinkling.

Som eksempel på faktafeil viste klager blant annet til at psykologen i sin rapport skriver at klager ikke er så godt likt på jobben, selv om psykologen hadde fått se dokumenter der kolleger gir klager de beste skussmål.

Eksempel på opplysning som får en tendensiøs vinkling i psykologens rapport er at klager til vanlig sender «fuckingshilsner» til alle biler han møter, til tross for at psykologen hadde fått informasjon om at det bare hadde skjedd en gang med barnet tilstede. I det aktuelle tilfellet hadde klager, ifølge egne opplysninger, god grunn. Et annet eksempel på ensidig og tendensiøs vinkling er at psykologen nevner at klager leverte barnet tidlig om morgenen på SFO, mens han unnlater å nevne at barnet normalt ble hentet rett etter skoletid, slik at han slapp SFO på ettermiddagen. Klager skrev at det i rapporten forekommer svært mange eksempler på informasjon som blir blåst fullstendig ut av proporsjon og at mange udokumenterte påstander ble hengende i lufta.

FER forsto klager slik at han mente psykologen ikke hadde vist ham nødvendig respekt gjennom arbeidet med sakkyndigutredningen. Han ba FER om at psykologen «avskiltes for alltid».

FERS FØRSTE VURDERING

Når tvist om bosted for, og samvær med barn (foreldretvister), blir behandlet i retten er det vanlig at partene får adgang til å fremme sine synspunkter i prosesskriv og i de muntlige forhandlingene. Det er rettens oppgave å tilse at alminnelige prosessregler blir fulgt. FER la til grunn at psykologen derfor ikke kunne lastes for at klageren ikke fikk tilgang til sakkyndigrapporten til rett tid. FER bemerket videre at rådets oppgave er å vurdere om psykologens arbeid er av en slik karakter at det representerer brudd på «Ethiske prinsipper for nordiske psykologer» (EPNP). Det er ikke FERs rolle å ta stilling til sakens faktum og å vurdere bevis, eventuelt å overprøve psykologens faglige vurderinger. Rene faglige problemstillinger ble av denne grunn ikke gjenstand for videre behandling i rådet.

FER så det også som nødvendig å trekke et skille mellom det som må anses som mer rettslige vurderingstema og fagetiske vurderingstema. Det ble forutsatt at klager hadde blitt gitt anledning til å belyse sin versjon, både å fremsette eget syn og å bestride motpartens syn for retten. På dette grunnlag valgte rådet å ikke gå inn i videre behandling av den del av klagen som gjelder ulik oppfattelse av fakta.

Redegjørelse under henvisning til følgende prinsipper

For at rådet skulle ta stilling til det andre klagepunktet ba rådet om psykologens redegjørelse til klagen, som han hadde fått oversendt tidligere, med spesiell henvisning til følgende punkt i «Etiske prinsipper for nordiske psykologer»:

II.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet. Han/hun respekterer individets rett til privatliv, konfidensialitet, selvbestemmelse og autonomi, i samsvar med psykologens øvrige profesjonelle forpliktelser og med loven.

Respekt

Psykologen viser respekt for individets grunnleggende rettigheter, verdighet og integritet, og tilstreber å unngå at hans/hennes kunnskap anvendes på en måte som krenker, utnytter eller undertrykker individer.

Psykologen er oppmerksom på og respekterer den kunnskap, innsikt, erfaring og ekspertise som klienter, relevante tredje parter og allmennheten har og respekterer kollegers og andre yrkesgruppers særlige kompetanse, forpliktelser og ansvar.

Psykologen er oppmerksom på individuelle, rollemessige og kulturelle ulikheter basert på funksjonsnivå, kjønn, seksuell orientering, etnisk og nasjonal opprinnelse og tilhørighet, alder, religion, språk og sosioøkonomisk status, og på de begrensningene som ligger i egne kulturelle, klassemessige og kjønnsmessige forutsetninger.

Rådet ba psykologen redegjøre for om han i rapporten kunne ha hatt en tendensiøs vinkling på informasjonsframstillingen og eventuelt i vurderinger. Rådet ba psykologen reflektere over klagers opplevelse på dette punktet.

Psykologen ble opplyst om at den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid, og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

PSYKOLOGENS REDEGJØRELSE

I sin redegjørelse til klagepunktene opplyser psykologen at han bevisst tok kontakt med klager før han satt seg inn i sakens dokumenter og innhentet øvrig informasjon. Han anser det generelt som viktig at han innhenter alt som er av relevant informasjon før han gjør sine vurderinger i saker som han utreder. Han kan ikke se at han på noen måte har «forhåndsdomt» klager.

Psykologen kan heller ikke se at han i sin rapport har gitt en ensidig negativ vurdering av klager. Han viser til et sitat fra rapporten som inneholder beskrivelser av en rekke positive sider ved klagers omsorgskompetanse.

Vedrørende klagepunktet som omhandler at psykologen i sin rapport skrev at klager ikke er så godt likt på jobben, selv om psykologen hadde fått se dokumenter der kolleger gir klager de beste skussmål, skriver psykologen at han ikke kjenner igjen påstanden fra rapporten eller sitt øvrige arbeid. Psykologen mener han ikke hadde nevneverdig interesse av hvordan klager var

likt på jobben. Det var imidlertid relevant for saken å få informasjon om begge partene i foreldrekonflikten sitt forhold til konflikter, og deres evne til å samarbeide med andre mennesker. På dette grunnlag ba han klager om adgang til å kontakte hans sjef. Psykologen fikk ikke samtykke til det, og det ble ikke gjort. Psykologen kan i ettertid se at han ikke hadde trengt å spørre om å få snakke med sjefen. Han har forståelse for at det ville ha vært belastende dersom klagers sjef hadde fått kjennskap til foreldrekonflikten. I sitt arbeid ba han aldri om å få innhente komparentopplysninger fra klagers kolleger. Klager tok imidlertid initiativ til at psykologen skulle snakke med en kollega som klager valgte ut. Denne hadde bare godt å si om klager, hvilket psykologen vurderte som troverdig.

Psykologen avslutter sin redegjørelse med at han kjenner godt til klagers sterke sorg, fortvilelse og sinne i saken. Det er likevel tatt hensyn til at det er to parter i saken. Motparten og sønnen har heller ikke hatt det greit. Psykologen opplevde at det var vanskelige avveininger i saken. Han viser til at klager fikk god anledning til å oppklare faktafeil under hovedforhandlingen.

KLAGERS KOMMENTARER PÅ INNKLAGEDES REDEGJØRELSE

Som svar på redegjørelsen skriver klager at han har hatt det mye vondt etter rettens avgjørelse og han mener dommeren la vesentlig vekt på psykologens vitneprov.

Han mener fortsatt det er feil at psykologen ikke har skrevet at han ikke er godt likt på jobben. Standpunktet er belagt med at det forelå to uttalelser fra kolleger som bekrefter at han var godt likt.

I de følgende kommentarene gjentar og supplerer klager eksempler på det han mener er faktafeil og skjevheter i psykologens vurderinger. Han beklager at han selv valgte å være selvprosederende og ser at advokathjelp ville kunne ha bidratt til bedre framstilling av fakta. FER velger å ikke gå inn i disse opplysningene med henvisning til rådets første vurdering av at det ble forutsatt at klager hadde blitt gitt anledning til å belyse sin versjon, både å fremsette eget syn og å bestride motpartens syn for retten.

SLUTTKOMMENTARER FRA INNKLAGEDE

I sine sluttkommentarer skriver innklagede at han etter å ha lest klagers kommentarer fortsatt ikke kan se at han har hatt en ubegrunnet skjev framstilling av saken. Psykologen går også inn i tilbakevisning av at han har presentert opplysninger på feil måte. Slik FER forstår saken har disse opplysningene vært gjenstand for kontradiksjon under rettsforhandlingene.

FERS VURDERING OG KONKLUSJON

På bakgrunn av den fremlagte dokumentasjonen finner FER at det ikke er godtgjort at psykologen i rapporten hadde en tendensiøs vinkling på informasjonsframstillingen og eventuelt i vurderinger.

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige

dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard